

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak helyben, hazhoz hordva: Félévre 3 kor. 50 fill. Egy hónap 60 fill.	Felolvasó szerkesztő és lapkiadó tulajdonos: Dr. Kiss Pál. Telefon-száma: 62.	Szerkesztőség és kiadóhivatal Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN: Egész évre 14 korona. Félévre 7 " Negyed évre 3 kor. 50 fill. Egy hónap 60 fill.
--	--	---	---

Elrendelték az általános mozgósítást.

42 éves korig minden volt katonának be kell vonulnia az egész országban.

Mozgósít a muszka?

A hatalmak magatartása. - Harctéri hírek.

Az első ütközetek.

Az első győzelmek.

Elrendelték az általános mozgósítást — viharként kelt szárnyra a pillantás alatt zúgótt keresztül az egész városban ma délután öt órakor ez a riadó.

A honvédelmi minisztertől érkezett a sürgöny a polgármesteri hivatalhoz, mely elrendelte a mozgósítási parancs közhírré tételét. A „Makói Független Újság” tábláján jelentek meg az első Hírdeménny-lapok, melyek fegyverbe szólítják az összes fegyvernembelieket, akik csak katonák voltak bárhol az országban és még nem multak el 42 évesek.

A kifüggesztett piros és fehér cédulák előtt azonnal óriási tömeg gyűlt össze a lázas érdeklődéssel olvasta mindenki.

A hatóság emberei is hamarosan megjelentek a város háza előtti téren a kocsi tetejéről ismeretlén a város minden tájról ide is összesereglett tömeg előtt a mozgósítási parancsot.

Mindenkin óriási izgatottság vetett erőt. Hangosan olvasták a plakátokat a csoportok verődtek külön, akik lázsan vitálták az eseményeket.

Pél órára erre megszólalt a dob is, még inkább izgatva az úgy is izgatott lelkeket.

Az ország felsőbb vidékén fegyverbe hívja a parancs sorozatát is, akikkel csak az idén sorozták be, de még ki se képezték őket.

Makóról a Csanádmegyéből a még ki nem képeztetteknek egyelőre még nem kell bevonulniuk.

Hivatalos orosz békenyilatkozat. Pétervárott következő hivatalos kommunikáté feltek között:

A birodalom fővárosában és más városokban az utóbbi napokban észlelt nagyszámú hazafias tüntetések mutatják, hogy a szilárd és nyugodt orosz politika a lakosság széles rétegeiben rokonszenves viszhangra talált. A kormány azonban reméli, hogy a nép érzelmeinek manifesztálása egyáltalán nem lesz ellenséges színezetű azon hatalmak ellen, amelyekkel Oroszország békében él és ezértul is békében fog élni. Amidőn a kormány a népszelmek föllendüléséből erőt merít és az alkotmányt tartózkodásra és nyugalomra szólítja föl, egyáltalán kijelenti, hogy változatlanul örködni fog Oroszország méltóságán és érdekein.

Az orosz békenyilatkozat hatása Párisban.

Oroszország békekészsége nyilatkozata Párisban rendkívül jó hatást keltett. A párisi politikai és diplomáciai körök valósággal megkönnyebbültek. Az egész sajtó azon az állásponton van, hogy Oroszország helyesen csökeledett, amikor erejének tudatában a béke mellé állott.

Az orosz békenyilatkozat hatása Londonban.

Oroszország nyilatkozata, amely szerint mindent el fog követni, hogy amennyiben presztízse nem érintik, megőrizze a békét, a londoni diplomáciai körökben nagyon jó hatást tett. Most már föltétlenül biznak abban, hogy az osztrák-magyar-szerb háború nem idéz elő európai konfliktust.

Mind e híradással szemben a mi monarchiánk hadseregének ma

elrendelt általános mozgósítása azt az általános fellevevést kelti, hogy az orosz körülbelül mozgósít.

Anglia békét akar.

A „Daily News” azt fejtegeti, hogy ami Angliát illeti, egyenesen elképzelhetetlen az, hogy belsikerüljön magát egy ilyen viszályba. Az a gondolat, hogy az angol győzött és vért áldozzon, csak azért, hogy Oroszország balkáni terjedését erőltésük, megfontolatlan sérelme volna egy destrukta népnek. Kezünk szabadok ebben a kérdésben és gondoskodnunk kell arról, hogy szabadok is maradjanak.

A „Standard” felveti a kérdést, nem elégszik e meg Oroszország és Európa Ausztria-Magyarország azon kijelentésével, hogy a monarchia nem törekedik területi terjeszkedésre? Rokonszenvezünk bármennyire is Szerbiával és képzelnék el azt, hogy megkapja a megérdemelt büntetését, de senkinek nem képezi feladatát az, hogy megvédje.

Nincsen hatalom, amely fel volna jogosítva a beavatkozásba, ha Ausztria Magyarország a politikai vonalon megmarad, amelyet maga jelölt meg. Hasonló körülmények között mindenképp nagy hatalom, amely egy kis államtól sereve éri magát, hasonlóképpen csökeledne. Nekünk is ez volt a nézetünk, amikor a bur köztársaságok ellen vonultunk.

Románia semleges.

Kedden este Károly király elnökölésevel Szijabán miniszterta-

nács volt, mely a monarchia és Szerbia háberus konfliktusával kapcsolatban főleg Bulgária magatartásával foglalkozott, hogy Románia mindaddig semleges és várakozó magatartást foglal el, a míg Bulgária a konfliktusba bele nem avatkozik.

A román belügyminiszter hírdeménnyben közölte a közönséggel, hogy a monarchiával a vasúti összeköttetés megszakad, illetve, hogy a Romániából a monarchiába induló vonatok nem közlekednek. A predeáli román határálmásra Magyarország felől beérkezett vonat utasaitól a magyarországi hírlapokat a román határrendőrség elkobozta.

Németország mozgósít.

Berlinből jelentik: Németország megkezdte a mozgósítást. A mai naptól kezdve a magán személyforgalom megszűnt és a vonatok csak katonai csapatokat szállítanak néhány napig.

A német mozgósítás a mi segítségünket jelenti.

Olaszország mellettünk.

A lapok általában azt a nézetet vallják, hogy a hadüzenet épen-séggel nem jelenti azt, hogy megfelelt az a diplomáciai akció, amely a konfliktus lokalizálását célozza.

A Popolo Romano azt írja, hogy Olaszországot az az óhaj tölti el, hogy minden bonyodalom elkerültesse. Olaszország mint barát és szövetséges követi a monarchiát.

Bulgária a szerbek ellen.

A bolgár és szerb határon Ka-

tics szerb generálisát meggyilkolták. A bolgárok lelkesedése a monarchia iránt határtalan.

Hirek a harcterről.

Monitoraink bombázzák Belgrádot.

Tegnap éjjelkor a belgrádi oldalon — hosszabb nyugalom után — ismét géppuska tűz vette kezdetét. Erre monitoraink a városra löttek. Éjjel egy óraker a bombázás következtében egy lőportorony felrobbant.

A szerbek újra megkísérelték a hidat felrobbantani.

Ma szürkületkor a szerbek ismét megkísérelték a hidat felrobbantását, sőt a hídot, hogy ez sikerült volna nekik. A meghajtott hidpillért nem tudták ledönteni.

A szerbek különféle kísérleteket tesznek, hogy a hidat felrobbantassák, azonban ezek balul ütnek ki, mert a robbantást végezni akaró szerb katonák közül 16-ot katonáink elfogtak, akiket Péterváradra szállítottak.

Tűzharc Belgrád előtt.

Mint hogy a szerb várművekből csapatainkra löttek, a mi tüzérségünk tüzelése ezen épület ellen irányult, mely nemsokára romokban hevert.

Tűzsergünk működése folytán Belgrádban több tűz keletkezett.

Uj-Szerbia lázong.

Hire jár, hogy Uj-Szerbiában jelentékeny nyugtalanságok törtek ki. A nem szerb lakosság nem akar a szerb hadseregbe állani, úgy, hogy új ezredek felállítására nehezen megy.

Előzetározások.

Összes csapataink még a Duna és Száva közl állanak. Belgrád körül tüzérvarc folyik. A Drina mentén kisebb csapatmozgások folynak, részünkről egy ember halt meg, a szerbek részéről mintegy tizen estek el. A szerb bandák hasztalan kísérleteket tesznek Bjeilina (boszniai helység) nyugtalanítására.

Az első győzelem.

Egy kiváló hadtörvédsz szakaszunk túnyomó szerb támadást Klotjevánál a Száva mellett vesztesség nélkül vissza vert. A szerbek állítólag egy tisztet és 22 embert veszítettek.

Putnik hadvezér utközben súlyosan megbetegedett.

Putnik vajda hazautaztában Tunuszerevinben súlyosan megbetegedett. Heves asztma kínozza. Utazását elhalasztotta.

Agyonlőtt nazarénus katona.

Egy 70 ik gyalogezredbeli katonát Péterváradon agyonlőttek, mert megtagadta az engedelmességet.

Döntő tárgyalások.

Érk. Julius 31. este 8 óraker.

A háboru válság felőponjait érte. A monarchia és Pétervár közötti tárgyalások nem tarthatnak tovább. Oroszország bizonyos garanciát kér arra az esetre, ha Szerbiát legyőzzük.

Berchold gróf ma fogadta Sebaco orosz követet, ki táviratilag érintkezése lépelt Pétervárral.

Német szövetségstanács Berlinben a kancellár elnöklésével ülés tart.

Tisza és Teleszky Bécsbe érkeztek. Tisza a királynál kihallgatáson jelent meg.

Tegnap délután Berchold, Kora rad és Kroatia a királynál voltak együttesen kihallgatáson. Minden órában döntés várható.

Budapest, jul. 31.

Az orosz kormány nem maradt tétlenül, mert elrendelte az általános mozgósítást. Vilmos császár Németországban kihirdette a hadi állapotot. A német mozgósítás az orosz mozgósításra mérséklő hatással van.

LEGUJABB.

Az általános mozgósítás indokolása.

A „Budapesti Közlöny" holnapi száma nem hivatalos részében a következőket mondja:

Folyó év július 31 én kelt hivatalos értesítés szerint Ó. cs. és kir. apostoli Felsége a hadsereg és haditengerészet a két honvédség általános mozgósítását, valamint a népfelkelés felhívását és mozgósítását legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott. Ezen intézkedés semmiféle néven nevezendő támadó céllal nem foglal magában, hanem kizárólag óvatosságból foganatosított intézkedésekről van szó.

Két magyar katona hőstette.

Susek József és Schill János hadtörvédszszakasz a közép Dri na mentén a magyar oldalon folyót és elpusztították az ellenséges parton lévő szerb telefon-vezetékeket. Ez a haditett megérdemli, hogy véderőnk évkönyveiben feljegyezve legyen.

Felhívás

Makó város lelkes honleányaihoz!

A háboru fölötté sebeknek behagyásztása és ápolása egyik legszébb feladata a gyöngéd női nemnek. A Makóvidéki Vörös Kereszt Egyesület nevében fordulunk Makó város lelkes honleányaihoz, hogy egyesületünkkel azon törekvésben, hogy a háboruban megsebesült harcosok ápolását és gyógyítását sikerrel végezhesse felleg és hatékonyan előmozdítani sziveskedjék. Értelmissük evégből az igen tisztelt hölgyközönséget, hogy a makói DMKE Internátusban 170 sebesült részére kisegítő kórházat rendezzünk be, melynek felszerelését és fenntartását legnagyobb részben lelkes közönségünknak áldozatkészségére alapítjuk, evégből elfogadjunk, sőt hálás köszönettel vesztünk mindennemű természetesen adományt. (Ágyamű, fehérnemű, toll, szappan, élelmiszer, kőszet stb.) vagy természetesen nyújtott munkát, ápolást, felügyeletet. Ezen kérdések megbeszélése céljából augusztus hó 2-ikán vasárnap délután 3 óraker a vármegyeháza nagyteremben széleskörű értekezletet tartunk, melyre Makó város lelkes honleányait és az érdeklődőket tisztelettel meghívjuk.

Jöjjön el mindenki, ki szívében könyörületet érez a hazáért, vérző harcosok iránt és aki szenvedésüket enyhíteni akarja.

Makó vidéki Vörös Kereszt Egyesület nevében:

Markovits Manó, elnök.
Návay Aranka, társelnök.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Augusztus 1. Szombat. Róm. kath. Vasas sz. Pét. Protestáns Vasas sz. Pét. Görög Orosz július 19. Dinsz. Nap kel 4 óra 36 percker, nyugszik 7 óra 34 percker.

Időjárás. Meleg és túnyomóan száraz idő várható. Sürgönyprognózis: Meleg, száraz. Hőmérséklet: 24-8. C.

Szerkesztőségünk. Az általános mozgósítás szerkesztőségünket sem kimélte meg. Gross Henriknek, szerkesztőségünk kiváló tagjának is be kellett vonulnia.

A munkásbiztosítási járulékok behajtása. Nem kell ismételtlen haragoztatni, hogy a háboru miatt igen sok iparos bevonult, hiszen mindenki tudja, hogy például a korácsok közül olyanokat is behívtak, kik régen tul vannak a katonai kötelezettségen. A behívás következtében igen sok iparos család kenyérkereső nélkül maradt idehaza, így nagyon különös a miniszternek az a rendelete, mely ma érkezett Makó városához, melyben tekintettel arra a körülményre, hogy a munkásbiztosítási járulékok gyérn folynak be, elrendeli azoknak a közigazgatási hatóság részéről való sürgős behajtását. Különdenek hangzik a belügyminiszternek rendelete ebben a háborus időben, mikor sok iparos család inkább közsegélyre van utalva, de fizetel nemcsak munkásbiztosítási járulékot, de mást sem tud.

A város műszaki hivatala vezető nélkül. A mozgósítás első napján hadi szolgálatra hívták be a város mérnöki hivatalából Tóth Mikós segédmérnököt. Ma délután pedig Német Andor helyettes városfőmérnök kapta meg behívóját. Így a város műszaki hivatala minden műszaki vezetés nélkül maradt. A város mérnöki hivatala, tekintettel arra a körülményre, hogy ott csaknem naponta a legfontosabb köz- és magánérdekl ügyek várják elintézésüket, nem maradhat egy percig sem vezetés nélkül. Miután az államépítészeti hivatalnál három mérnök is van, azt hisszük, hogy az alispán intezkedni fog, hogy ezek közül egyik ideiglenesen ellássa a város fontosabb műszaki dolgait.

Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Hévyzi István, 93 éves, Friedman Bernát 2 hónapos, Ámosdi Rozália Kovács Mihályné 69 éves korában.

Értesítés! Az aratási és eséplési idényre legjobb : minden minőségben, ocsó árakban a régi elismert jó hírnevű IRITZ cégnél a legnéltányosabb árban szerezhetők be. Továbbá figyelemre méltó eredeti kőbányai gyári töltésű, legjobb minőségű Kristály, Maláta és Duplamaláta sörök szintén nálam szerezhetők be a legolcsóbb árakban. Teljes tisztelettel IRITZ SAMUEL ÖZV.

Makói inségesek felsőgitése.

A makói társadalom munkája.

A háboru kitörése szinte a legnagyobb munkaidő kezdetén találta a nemzetet. Alighogy beveződött az aratási munka a csépléshez éppel hozzá kellett volna fogni, amikor a gép mellől a harcterre kellett bevonulni a munkás kezeknek, a legerősebb karu, keresőképessé csiládfentartóknak.

Az inségsbejutottak száza, sőt ezrei maradtak itthon, akik kenyérkeresőjük nélkül ki vannak téve a legnagyobb inségnak, nyomornak. Síró és éhező gyermekek, eleselt betegek és tehetetlen aggasztánok segélyt kérő hangja hallatszik azok felé, akik itthonmaradva tehetősebbek s filléreiket nélkülözhetik arra, hogy a szükölködők segítségéhez hozzájáruljanak.

Makó város társadalma dicséretesen megmozdult s mentőleg nyújtja kezét a szükölködők felé.

A „Makói Független Ujság" kezdte meg a gyűjtést s ivenkön oddig a következők adakoztak:

Dr. Galambos Ignác 50, Mogyorósi József 1, Gyulai János 10, Pénzes Zoltán 20, Murvai István (ujságárus) 1, Biró János 5, özv. Bagaméri Józsefné 5, Zsikai János 1, Góbe Mihály 10, dr. Fehér Mór 10, Chamilla Antal 10, Madzser Gusztáv 20, Elek Lajos (cipész) 10, Velkovic Kozta 20, N. N. 2, N. N. 10, Molnár Albert (tanár) 15, Bittó Gyula 10 koronát.

POÓR ENDRE
gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható artalmatlan szer, szesplő, májfolt, arc- és kézörösség és mindenféle bőrtisztatatlanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 korona. Ezen piperezerek több kiállításos érmekkel lettek kitüntetve.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részv.-társaság Makó.

Van szorososánk a jégvásárló t. közönség tudomására hozni, hogy a jéggyártást és kihordást már megkezdettük és

kristálytisztá müjég

malmi irodánkban (36. telefonszám) megrendelhető. Kisebb mennyiségű jég a malomtelepen és városi tisztázatainkban kapható. 50 kilóig a jég ára 4 fill., ezen fölül mennyiségnél 3 fill.

Hogyan leszünk 100 esztendősek? Válasz: Igyék naponta 2 - 3 palack Szent István dlupa malátasört.

Ez nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség, étvágyhiány, vérszegénység, álmatlanság- és gyomor-bajoknál; igen ajánlatos lábadozó betegeknek és szoptató nőknek is. Ezen világhírű sört a Kőbányai Polgári Serfőzde gyártja. Kapható kizárólag IRITZ SAMUEL özv. cégnél.